

Interesse, at han bliver det. Men det gjælder ikke herom, vi have jo ikke Krig bestandsigt, vi have jo sjældent Krig, med Guds Hjælp endogsaa meget sjælden —, nei, hvad det gjælder om, er i Fremtid at staffe sig saadanne Mænd, som man kan have Haab om, naar en Krig bryder ud, ville være dygtige Befalingsmænd, navnlig egnede til at føre Tropperne imod Fjenden. Og hvorledes vil det ærede Medlem staffe sig saadanne? Han sagde, at, naar en Mand sølte hos sig selv, at han var dygtig til Befalingsmand, naar han af Erfaring vidste, at han var dygtig dertil, saa skulde dette være hans Udkomst til at være Befalingsmand. Ja, mine Herrer, der er sikkerlig Mange, som selv ville føle sig dygtige, uden at de dog derfor af Andre ville befindes at være det; naar det kommer til en Prøve; det vil da vistnok meget ofte befindes, at de i Virkeligheden ikke ere saa dygtige, som de troe sig selv at være. Men Sagen er den, at, naar der ikke er Tale om et Land, som fører hyppige Krige, saa har man intet andet Middel til at staffe sig dygtige Befalingsmænd, til at staffe sig Befalingsmænd med en saadan Uddannelse, at de i Krigen kunne være dygtige Befalingsmænd, end i Fremtid at staffe de Paagjældende af den Kundskab og Indsigt, som man til dette Niemed kan give dem. Den vil ganske vist altid blive noget begrændset, det bliver ikke den Uddannelse, som Krigen hder, men det vil dog altid blive en ikke ganske ringe Erstatning derfor, og mangen Gang har det vist sig — ogsaa hos os —, at saadanne Mænd, naar de ere komne i Marken, efterat have gennemgaaet en saadan Skole, have staaet overordentlig brøvt ligeoverfor Fjenden og ført deres Mandskab godt, hvad man, hvis de ikke havde modtaget en saadan Skolefordannelse, ikke med Sikkerhed vilde have kunnet forudsætte, at de havde gjort. Hele dette Punkt kommer jeg imidlertid til at omhandle, naar de med Hensyn til Skolerne, og det i en ikke ganske ringe Mængde, stillede Forslag komme til at ligge for; men dette vil jeg dog her fast-

holde, at, vil man have Skoler, vil det være meget at anbefale, ikke at overlade det til en reen administrativ Afgjørelse, hvorledes de skulle være, men at i ethvert Fald de vigtigste Grundtræk for deres Ordning, Noget, som jo er saa overordentlig vigtigt for Befolkningen i Almindelighed og for Hæren i særdeleshed, undergives en saadan grundig og moden Afgjørelse, som de kunne finde igjennem en særlig Lov. Derfor troer jeg, at det ærede Medlems Indvendinger imod at fastsætte ved Lov Grundtrækkene for Skolernes Ordning ikke have nogen videre Betydning. Det ærede Medlem henviste til Noget, der skulde staae i Udvalgsfleertallets Betænkning om Nødvendigheden af en lovbunden Hærplan. Deri tager han imidlertid fejl, thi der staaer ikke eet Ord i Betænkningen derom, men jeg vedkjender mig aldeles den Anskuelse, at det er nødvendigt eller, rettere sagt, at det er overordentlig nyttigt at have en lovbunden Hærplan. Man kan selvfølgelig have en, der ikke er lovbunden, men jeg troer, at det vil være overordentlig nyttigt at have en, der er det; og jeg skal tillade mig at oplyse om, hvorledes min Betragtning af denne Sag er, saaledes som jeg igjennem en Række af Aar har havt Leilighed til at danne mig den. Det ærede Medlem veed jo, at jeg, ligesom det ærede Medlem selv, har været Medlem af Rigsdagen ligesom Rigsdagens Begyndelse, at jeg har deeltaget i de Forhandlinger, der saavel i Rigsdagen som i Rigsraadet have været førte angaaende Hærspørgsmaalet, at jeg altsaa tidligt har sat mig ind i alle de herhenhørende Forhold; jeg har deeltaget meget levende i alle de Debatter, som have været førte, saa ofte Spørgsmaal vedrørende Hæren ere komne frem, og da navnlig igjennem Finansloven. Det kan selvfølgelig ikke være min Mening at tilraade et Skridt, hvorved man, som det ærede Medlem sagde, skulde berøve Rigsdagen dens Frihed; thi Rigsdagens Frihed sætter jeg sandelig meget høit. Men Sagen er netop den, at der her slet ikke er Tale om Rigsdagens Frihed, thi her foreligger ikke, som det ærede